

Predmet: Brčko – Logor Rasadnik

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 1/20

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142, st. 1 KZ SRJ

Optuženi: Osman Osmanović

Sudsko veće: sudija Dejan Terzić, predsednik veća

sudija Mirjana Ilić, članica veća

sudija Siniša Petrović, član veća

Objavljivanje presude 18.03.2022.

Nakon većanja i glasanja, sudsko veće je donelo, a predsednica veća, sudija Mirjana Ilić, objavila je presudu kojom je optuženi Osman Osmanović oglašen krivim zbog krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od pet godina.

Sud je utvrdio da je optuženi, u svojstvu inspektora MUP-a u Brčkom, zajedno sa pripadnicima hrvatsko-muslimanskih snaga u oružanom sukobu, tokom maja i juna 1992. godine nečovečno postupao prema Vasiljku Todiću, pripadniku VRS, i dvojici srpskih civila Radi Simiću i Vasiljku Todiću. Prema oštećenom Milenku Radušiću, koji je uhapšen je na kontrolnom punktu na lokaciji Okrajci kod mesta Gornji Rahić (opština Brčko, BiH), optuženi je primenjivao mere zastrašivanja i telesno ga povređivao, tako što je udaran policijskim i drugim palicama. U telesnom povređivanju oštećenog učestvovali su i drugi pripadnici hrvatsko-muslimanskih oružanih formacija, sa čijim se radnjama optuženi saglašavao i prihvatao ih kao svoje. Takođe je, tokom juna meseca 1992. godine, učestvovao i u ispitivanju i telesnom povređivanju Vasiljka Todića, koji je zarobljen kao pripadnik VRS. Tokom juna meseca 1992. godine na lokalitetu Okrajci, gde se nalazio improvizovani logor, izveo je iz limene komore oštećenog Radu Simića i naneo mu telesne povrede na način da ga je udarao po telu rukama i nogama.

Sud je izreke presude izostavio postupanje optuženog prema oštećenom Aleksandru Pavloviću, našavši da takve radnje ne predstavljaju radnju izvršenja krivičnog dela. Takođe je izostavio i ponašanje optuženog u odnosu na sve oštećene koje se odnose na period njihovog zatočenja, a ovo iz razloga jer optuženi nije bio nadređen licima koja su povređivala oštećene. Samo prisustvo optuženog takvim događajima, bez i jedne konkludentne radnje koja bi se mogla protumačiti da je saglasan sa takvim postupanjem i da isto prihvata kao svoje, ne čini ga saizvršiocem u inkriminisanim radnjama.

Sud nije prihvatio odbranu optuženog koji je negirao izvršenje krivičnog dela za koje se tereti, smatrajući je neuverljivom i datom u cilju izbegavanja krivične odgovornosti.

Iz iskaza svedoka sud je utvrdio da je početkom rata mesto Gornji Rahić u blizini Brčkog bilo pod kontrolom muslimanskih snaga. Okriviljeni je tamo otišao 3. maja 1992. godine, gde je određen da vodi Službu javne bezbednosti, pa je sud prihvatio deo njegove odbrane u kom je naveo da je bio pripadnik policije u Gornjem Rahiću. Pripadnici vojne bezbednosti su bili Rešid Musić i Halil Tahto. Operativna grupa državne bezbednosti počela je da deluje u Gornjem Rahiću tokom juna 1992. godine. Iskaz svedoka Halila Tahta sud je prihvatio u celosti, a isti je naveo da je u okolini Gornjeg Rahića bilo punktova i barikada i da je na njima bilo policije.

Iz iskaza oštećenog Milenka Radušića, koji je dao pred Kantonalnim sudom u Brčkom, utvrđeno je da je nakon privođenja ispitivan na okolnosti snaga i položaja vojske u Brčkom. Detaljno je opisao kako su ga celu noć tukli, da je tom prilikom nekoliko puta padao u nesvest, kao i da su ga tukli policajci i inspektor Galib Hadžić i Mido. Svedok Mara Vukmirović, čerka oštećenog Aleksandra Pavlovića, potvrdila je u svom iskazu da je iz očevih priča saznala da su otac i Vasiljko Todić bili u isto vreme u logoru. Milenka Radušića nikada nije upoznala, zna ga po čuvenju iz očevih i Todićevih priča, odnosno da je bio zarobljen, da je trpeo mučenja, te da je toliko tučen da se od batina onesvešćivao. Njega su tukli svi, pa i optuženi Osmanović. Svedok/oštećeni Vasiljko Todić naveo je u svom iskazu da je bio zatvoren i da je video kako optuženi i Galib izvode Miljenka Radušića i tuku ga. Sudski veštak medicinske struke Zdenko Cirhlaž naveo je da je oštećeni Radušić zadobio povrede na način kako je to opisao Vasiljko Todić. Na osnovu svih izvedenih dokaza, sud je utvrdio da su sva lica koja su učestvovala u ispitivanju oštećenog Radušića postupala kao izvršioci. Oštećeni Vasiljko Todić detaljno je opisao ponašanje optuženog koji ga je prilikom ispitivanja ošamario i rekao mu: „Jebem ti mater, četo, što lažeš.“ Tukli su ga Galib Hadžić i Ahmet Tatarević, koji su mu slomili nos i nekoliko rebara i izbili par zuba. Ovi navodi su u skladu sa nalazom sudskog veštaka Zdenka Cirhlaža, koji je naveo da su povrede koje je oštećeni zadobio, mogле nastati na opisani način. Iako je optuženi samo opsovao i ošamario oštećenog, sud nalazi da su sve radnje koje su u odnosu na njega preduzete, radnje svih lica koja su učestvovala u njegovom ispitivanju. Ovo iz razloga jer su oni postupali kao saizvršioci, prihvatajući sve preduzete radnje kao svoje, jer su istim hteli da od oštećenog dobiju podatke o položaju i naoružanju srpskih snaga. Iz iskaza oštećenog Vasiljka Todića utvrđeno je da je optuženi tukao oštećenog Radu Simića, koji je izjavio da je video kako ga optuženi tuče oko desetak minuta. Svedokinja Zora Simić, supruga oštećenog Simića, izjavila je da je njen suprug bio zatočen u Gornjem Rahiću, a da je po izlasku spominjao Vasiljka Todića.

Na osnovu iskaza oštećenog Vasiljka Todića, svedoka Hazima Mujkića koji je naveo da je Rado Simić bio u logoru i iskaza svedoka Zore Simić, sud je zaključio da je optuženi izvršio krivično delo u odnosu na oštećenog Radu Simića.

U odnosu na oštećenog Aleksandra Pavlovića, sud je te radnje izostavio iz izreke presude, obzirom da je iz njegovog iskaza zaključio da se radnje optuženog ne mogu smatrati radnjama izvršenja krivičnog dela. Oštećenom je pretio samo Galib Hadžić, a optuženi ni jednom svojom konkludentnom radnjom nije pokazao da se saglašavao sa tom radnjom i prihvatao je kao svoju. To što je prilikom izlaska iz prostorije u kojoj je bio oštećeni, istu zaključavao – ta radnja se ne

može smatrati radnjom izvršenja krivičnog dela, jer kao takva nije predviđena normama međunarodnog prava. Šta se kasnije dešavalo oštećenom, ne može se pripisati optuženom, jer nema dokaza da je isti bio jedan od glavnih islednika u logoru. On je bio pripadnik kriminalističke službe, bez da je mogao izdavati naredbe licima koja su preuzimala nezakonite radnje.

Prilikom odmeravanja kazne, sud je kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog cenio njegovu neosuđivanost, porodične prilike i protok vremena od izvršenog dela. Kao otežavajuće okolnosti sud je cenio upornost i bezobzirnost prilikom izvršenja dela i nastupele posledice.

Optuženom je produžen pritvor do upućivanja na izdržavanje kazne, a najkasnije do njenog isteka.